

SYKE

mikko.huokuna@ymparisto.fi

KOMMENTIT

16.12.2013

KOMMENTTEJA LUONNOKSESTA ”OPAS ALIMPIEN SUOSITELTAVIEN RAKENTAMISKORKEUKSIEN MÄÄRITTÄMISEKSI”

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry (SVYL) jäsenyhdistyksineen kiittää mahdollisuudesta antaa määräajan jälkeen kommentit luonnoksesta ”Opas alimpien suositeltavien rakentamiskorkeuksien määrittämiseksi”.

Rakennetussa ympäristössä on merkittävä osa yhteiskunnan taloudellisesta varallisuudesta. Rakentamisen ja rakenteiden merkittävyyttä lisää maankäytön ratkaisujen elinkaaren pituus. SVYL:n mielestä on tärkeää, että tulvat ja vesistöt otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa. Taloudellisten arvojen lisäksi SVYL muistuttaa, että kommentoitavassa opasluonnoksessa käsitellään ympäristön kannalta herkkiä alueita.

Jo nyt vesistö- ja rankkasadetulvat häiritsevät jätevedenpuhdistamoiden toimintaa. Tulvan aikana jätevesiviemäriverkostoon pääsee huomattavia määriä vuotovesiä. Lisääntyneen vesimäärän seurauksena jätevedenpuhdistuslaitoksilta sekä jätevedenpumppaamoilta pääsee vesistöihin puhdistamatonta jätevettä. Lisäksi laitosten prosessit häiriintyvät ja alentavat niiden puhdistustehoa. Viemäriverkosto-ongelmien lisäksi tulvat aiheuttavat ongelmia myös haja-asutusalueiden kiinteistökohtaisessa jätevedenkäsittelyssä. Puhdistamoton jätevesi kuormittaa vesistöjä, lisää riskiä talousvesikaivojen saastumiselle ja estää vesistöjen käytön raakaveden lähteenä, kasteluun ja uimiseen.

Vesihuoltolaitokset ovat kehittäneet riskienhallintaansa sekä toimintaansa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Vuotovesien määrää vähennetään verkostoja uusimalla ja hulevesien erillisviemäröinnillä. Haja-asutuksen käymäläjätteen hyötykäyttöä edistetään. Myös lainsäädännöllä pyritään ohjaamaan toimenpiteitä käsiteltävien vesimäärien vähentämiseksi. Nykyistä tilannetta ei saisi pahentaa ohjaamalla rakentamista tulvariskialueille. Resurssit saneeraukseen ovat rajoitetut, joten riskialueiden lisääntyminen vaikeuttaisi nykyisen saneeraustarpeen toteuttamista.

Laadittavassa ohjeistuksessa olisi oltava riittävä varovaisuusperiaate. Linjauksena tulisi olla se, ettei tulva-alueille rakenneta. Oppaassa esitetään sisävesien rannoille alimman rakentamiskorkeuden lähtökorkeudeksi 1/100 vuodessa sattuvaa tulvaa ja havaintojakson puutteellisuuden perusteella lähtökorkeutena voitaisiin käyttää 1/50 vuodessa sattuvaa tulvaa. Huomioiden rakennusten, rakenteiden ja maankäytön elinkaaren pituus (100-200 vuotta) esitetty lähtökorkeuden määrittämisen tulvan todennäköisyys on liian suuri. Etenkin lähtötietojen puutteellisuuden takia ohjeistuksen riskiä tulisi alentaa eikä kasvattaa. Mikäli lähtökorkeus määritellään 1/50 vuoden todennäköisyyden perusteella, rakennuksessa tapahtuisi neljä tulvavahinkoa sen eliniän aikana. Tällainen rakentaminen ei ole ympäristön kestävä käytön periaatteiden mukaista. On huomattava, että lähtökorkeudella, joka määräytyy 1/500 vuodessa sattuvan tulvan mukaan, jäännösriski 100 vuoden aikana on peräti 18 %.

Koska kyseessä on opas, jolla on erittäin pitkät ohjausvaikutukset, lähtökorkeuden määrittämisessä olisi käytettävä huomattavasti esitettyä pienempiä tulvan toistuvuuden todennäköisyyksiä (harvempaa toistuvuutta). Olisi myös arvioitava onko millään perusteilla mahdollista suositella rakentamista alueille, joilla on riski tulvavahingoille jopa useampaan kertaan rakennuksen eliniän aikana.

Etenkin laajempien alueiden rakentamisen ohjauksella tulvaherkille alueille on vaarana heikentää jätevedenpuhdistamoiden toimintaa sekä lisätä erilaisia häiriötilanteita. Vastaavasti tulvahaittojen estäminen jälkikäteen aiheuttaa sekä kustannuksia, että ympäristömuutoksia. SVYL:n näkemyksen mukaan oppaassa tulisi käyttää suurempaa varovaisuusperiaatetta kuin on esitetty.

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry

Jukka Koski-Vähälä, toiminnanjohtaja, MMT

Yrittäjätie 24
70150 Kuopio

Puhelin: 017-2647 200
Telefax: 017-2647 217

www.vesiensuojelu.fi
Y-tunnus 1082393-2